



Fattigstuga i Långlöt

Utdrag från Långlöts gamla sockenbok från 1970

Det dröjde rätt länge innan man byggde någon särskild fattigstuga i Långlöts socken. Fråga om en sådan var visserligen uppe 1848 men avvisades då enhälligt: "Församlingen har icke något fattighus, och hvad skulle ett sådant gagna till, då de flesta inom socknen varande fattige äga egna kojor, i hvilka gerne de få inrymma sig som inga hafva, för att vara behjelpelige med vedhållningen, som här på orten har ett oändeligt stort värde; dessutom saknar församlingen plats till en sådan byggnads uppförande"(!). Man praktiserade alltså något av vad vi nu kallar öppen vård, och den var säkert mer human än det hemska hopkyffande i fattigstugor, som förekom på många håll.

Långt fram i tiden finns f. ö. exempel på hur hela socknen organiserades för att hjälpa ensamboende gamla i deras stugor. År 1900 anmäldes på kommunalstämman, att fattighjonet Brita Lisa Olsdotter i Himmelsberga, gemenligen kallad Gubb-Kitt-fäntan, inte längre kunde reda sig själv. Man beslöt då att lagad mat dagligen skulle bäras till henne efter mantal och fyrktal socknen runt med början på Björkerum nr 1. Ved och vatten skulle också bäras in, och för kontroll att det fungerade utlades en lista i stugan, på vilken matbäraren fick anteckna sitt namn.

Frågan om en fattigstuga blev dock aktuell även här i samband med att antalet fattighjon ökade hastigt på 1860-talet. År 1867 omnämnes en fattigstuga på norra bastuplanen vid Långlöts by, och den användes nog något årtionde. 1869 beslöt man påbörja fattigstugebygge vid prästgården, men arbetet kom inte igång. År 1872 beslutar man att den nu avlidne Olof Berggrens stuga i Himmelsberga skall flyttas till kyrkoplanen i gatan från prästgården och användas som fattighus. På vintern 1873 erinras om att bygget ännu står halvfärdigt, men kort därefter tycks stugan i alla fall ha gjorts i ordning. År 1918, då den gamla stugan blivit mycket förfallen, rev man den och satte på samma grund upp en stuga från Folkeslunda, som kommunen kommit över. Den står ännu kvar och byggdes på 1940-talet om till badhus.

Vilken lidandesväg har inte många fått gå, innan de fann sin yttersta tillflykt under fattigstugans mörka tak! Ett enda exempel: År 1878 inhystes där smeden N. P. Lindgrens i Långlöt hustru och fem små barn, sedan mannen övergett dem och farit bort. Då man på stämman diskuterade om smeden inte borde hemforslas, ingrep hustrun och "förklarade sin önskan att han icke mera måtte komma tillbaka, ty då fick de aldrig njuta frid i sitt hus".

Det har berättats att folk från trakten fick vara vakt för folket i fattigstugan. En gång så var det en boende som fick ett utbrott och skulle ge sig på den som vaktade. Personen som vaktade hade svårt att gå så därför använde han kryckor, men nu blev han så rädd att han sprang iväg hem till Ismantorp utan kryckorna. Efter det så använde han aldrig kryckorna mer.